

Székely Anna
(1950-2011)

Nagy veszteség érte a magyar filmszakmát. Meghalt Székely Anna filmdramaturg. Számos orosz és lengyel filmet (Mihalkov, Hucijev, Muratova, Wajda, Kawalerowicz, Kieslowski, Zanussi) az ő közvetítésével ismerhetett meg a magyar néző. Sok klasszikus és modern művet, szerzői és műfaji filmet, és nem kevés irodalmi adaptációt szinkronizált. Ha a Duna TV-ben, vagy az M2-ben orosz, vagy lengyel filmet vetítettek, akár szinkronizálva, akár feliratozva, akkor legtöbbször ez hangzott el: „magyar szöveg: Székely Anna”. Szép hivatás volt ez, teljes élet: évtizedeken keresztül kulturális értékeket közvetített, igen magas színvonalon. Több mint ezer filmet az ő szövegével ismer a magyar TV- és mozi-néző.

Angolból is sokat fordított, például Woody Allent, Bergmant, Cassavetest, Polanskit. Magyar filmek utószinkronján is dolgozott.

1975-től 1989-ig a Pannónia Filmstúdió munkatársa volt. Kiemelkedő szinkronmunkájáért elnyerte a XXII. Debreceni Szinkronfilm-szemle Fődíját a TV-kategóriában. 2011-ben Balázs Béla-díjra je-lölték.

Annának határozott elképzelése volt arról, hogy a filmszöveg-írás nem egyszerűen fordítás, nemcsak nyelvi munka, hanem dramaturgiai is. Nem csupán az elhangzó szöveg pontos jelentését kell visszaadni (számos más tényező figyelembevételével), hanem azt is, hogy az adott dramaturgiai szituációban mit mondana egy magyar szereplő. Meggyőződése szerint egy szinkron-dramaturgnak magyarul kell tudnia a legjobban.

Szenvedélyesen érdekelték a nyelvek, a különböző nyelvi rétegek és az új nyelvi jelenségek, az új szavak, és a fordítás szakmai kérdései (az utóbbi időben például az foglalkoztatta, mikor helyes magyar szót használni egy adott helyzetben, és hol a határ, amelyen túl ma már angol jövevényszót használunk).

Szeretett szakmája problémáiról beszélni, filmszakos hallgatóknak tartott előadásain is, társaságban is.

Továbbadta szeretett mestersége titkait tanítványainak. Tevékenysége nem múlt el nyomtalanul. Emléke tovább él filmjeiben, társában, fiaiban és barátaiban, tanítványaiban.

Bárdos Judit

Filmvilág, 2011
